

FULLS DELS CURSOS DE LLENGUA VALENCIANA

AGRUPACIO D'ALUMNES

Lo Rat-Penat

VALÈNCIA, MARÇ DE 1963

PROPOSIT

Moltes persones preocupades per la màxima eficàcia dels Cursos de Llengua Valenciana venien suggerint la conveniència d'establir un permanent lligam espiritual entre els cursetistes abans i després que hagueren obtingut els ensenyaments o títols a què aspiraven. I per això s'ha constituït l'Agrupació d'Alumnes dels Cursos de Llengua Valenciana, amb les següents finalitats:

Fomentar les relacions entre els alumnes, entre els ex-alumnes i entre els uns i els altres. Organitzar excursions culturals a pobles i ciutats del Regne, amb visites a monuments i llocs notables, on personalitats competents donaran conferències de divulgació. I publicar uns **FULLS DELS CURSOS DE LLENGUA VALENCIANA**.

Aquests **FULLS** els tens a la mà, amic lector. I no t'han arribat abans perquè prèviament ha calgut resoldre un seguit de problemes, detalls o entrebancs que no depenien dels que estaven encarregats de posar en marxa la publicació.

Els **FULLS** arriben a tu modestament. Les persones suara al·ludides han preferit presentar-los amb una modèstia que fos un sòlid punt de partida, en lloc d'un esclat inicial que resultara de continuació difícil. Clar és, per altra banda, que açò no exclou el desig de superar-se; però en casos com el present sembla oportú adoptar el lema que posava als seus escrits un il·lustre erudit valencià: «A poc a poc.»

De totes les maneres, amic lector, als **FULLS** trobaràs notícies sobre els Cursos de Llengua Valenciana, que sortosament atrauen cada vegada més els habitants de les terres valencianes; sobre els esdeveniments importants o significatius de la vida cultural al Regne de València i sobre manifestacions literàries, artístiques, etc., que, produïdes en altres terres, tinguen relació amb el nostre país.

Els **FULLS** es proposen també facilitar el canvi de correspondència entre els cursetistes, que, a més, podran col·laborar-hi enviant-nos treballs en vers i preferiblement en prosa que tracten temes literaris, històrics, geogràfics, folklòrics, etc.

Aquestes pàgines, per tant, seran en bona part allò que tu, amic cursetista, voldràs que siguen. Interessa't per elles. Fes que tinguen escalfor de cosa vivent. Coopera així en un propòsit que ha de redundar en llaor de la nostra terra.

HISTORIETA

DELS CURSOS DE GRAMÀTICA VALENCIANA

Per tal de divulgar la convenció ortogràfica de 1932 que normalitzava lingüísticament el valencià, el setmanari *El Camí* inseria en les seues columnes unes lliçons d'ortografia valenciana amb exercicis pràctics a base de les quals es creà un curs per correspondència a diferents entitats de la ciutat de València i d'altres localitats del Regne. Es bo de recordar que Lo Rat-Penat encarregà aquesta missió al seu directiu, l'inspector de primera ensenyança En Joan Josep Senent i Ibàñez.

Durant el curs universitari dels anys 1935-36, i ja reunides les lliçons per l'Editorial L'Estel en un volum titolat *Ortografia Valenciana*, s'establí un curs oral al Centre de Cultura Valenciana professat pel Sr. Carles Salvador, autor del text i creador dels cursos, al final del qual curs es lliuraren títols de suficiència a la mestressa nacional i poetessa Na Maria Ibars i a l'arquitecte En Joan Baptista Carles y Llamosi, a més a més d'uns certificats d'estudi.

Passats els anys, Lo Rat-Penat, sota la presidència d'En Manuel González Martí, reprengué l'eficax obra dels cursos de Gramàtica Valenciana, i l'any 1949 obria dues classes orals —una d'Ortografia i una altra de Morfologia— resseguint les lliçons pràctiques dels textos anotats més amunt.

Els primers professors foren els Srs. Carles Salvador, Valor i Vives i Giner. Al mateix temps s'iniciava un curset per correspondència, els correctors del qual foren a més dels senyors indicats, els professors Francesc Fe-

rrer i Pastor, Mn. Vicent Sorribes i Gramatge i Ismael Rosselló i Zurriaga.

A partir de 1950 l'èxit de la nostra obra ha estat notabilíssim. En 1951, esgotats els textos parcials, hi hagué necessitat de publicar la *Gramàtica Valenciana*, amb exercicis pràctics, del senyor Carles Salvador, i en 1952, una segona edició, exhaurida ja l'anterior. Finalment, en 1958 es va publicar la 3.ª edició, revisada per la Secció de Filologia de Lo Rat-Penat, que és la que actualment tenim en ús.

Des d'aleshores el nombre de cursetistes va augmentant i es varen establir classes delegades de Lo Rat-Penat a Madrid i Barcelona, puix que el grup de senyors matriculats en ambdues era nombrós i calia per tant atendre'ls d'una manera directa i personal en classes orals, a més de les que es feen per correspondència.

En 1954 els senyors que atenien la totalitat dels cursos eren: Sanchis i Zabalza a Madrid, Gil i Genís a Barcelona, Mn. Frederic Moscardó, Pere Queralt, Martí i Miñana, Valor i Vives, Rosselló i Zurriaga, Ferrís i García i Sánchez Pastor a València.

De 1949 a 1951 el número de cursetistes era poc important. Així el curs 1952-53 va registrar 180 cursetistes, i el 1953-54 varen ésser 150 els matriculats. Mentre, anàvem adquirint experiència i

cada curs convocat marcava un avenç en l'organització. El desenvolupament econòmic era precari i és just de destacar que, a més de treballar gratuïtament algú dels qui tenien al seu càrrec aquesta obra, atenia despeses indefugibles. Però hi havia patriici que mirava els cursos de llengua valenciana amb simpatia, i admirat dels resultats i eficàcia, va acudir a protegir-los econòmicament: Gaetà Huguet Segarra va ésser el primer, i seguidament Nicolau Primitiu es posà al nostre costat, ajudant-nos materialment i moral.

Havem de fer constància del ressò que a la premsa i al món cultural de tot el Regne anaven tenint els Cursos de Llengua Valenciana. La seua continuada convocatòria i progrés innegable va actuar de reactiu perquè moltes personalitats valencianistes s'aplegaren i començaren de resseguir tasques culturals que havien estat en suspens.

En aquest any de 1954 vàrem iniciar la col·lecció de Publicacions dels Cursos de Llengua i Literatura Valenciana, essent la primera la titulada *Els valencians preromans*, que fón la conferència pronunciada amb motiu de la clausura dels Cursos de Gramàtica Valenciana el dia 20 de juny del 1954, pel Sr. Domènec Fletcher i Valls, director del Museu i Servei de Prehistòria de la Diputació valenciana.

En FULLS succesius anirem relatant aquesta Historieta (com la va anomenar el nostre inoblidable Carles Salvador, a fi que tothom tinga coneixement i notícia exacta de la més important i extraordinària obra cultural valenciana.

IN MEMORIAM CARLES SALVADOR

En vida de Carles Salvador foren molts els que el consideraven nadiu del Maestrat. Qui havia naixcut a un poble del Maestrat era el seu pare, Ramon Salvador i Orença, un fuster que es va casar amb Maria Gimeno i Sebastià, valenciana de la capital i treballadora en una fàbrica de seda. El matrimoni vivia al número 48 del carrer

Alt, planta baixa, en la típica naia de la qual va vindre al món Carles Salvador i Gimeno el dia 20 de gener de 1893.

Les bones disposicions palesades per aquell xiquet durant la primera ensenyança varen determinar segurament que els seus pares procuraren donar-li una carrera literària. Per això va cursar i acabar la del Magisteri. I, després d'exercir-lo a Aiolo de Malfelit, passà a ser mestre de Benassal.

En aquesta vila del Maestrat —ara, sí— va viure prop de vint anys. Allà, en 22 d'agost de 1918, es va casar amb Sofia Monferrer i Beltran; allà varen nàixer els seus dos fills; allà començà la seua tasca d'escriptor, fecunda i eixemplar...

Com a poeta, és autor de més de deu llibres, entre els quals figuren *Vermell en to major*, *Rosa dels Vents*, *El bes als llavis* (premiat per l'Ajuntament de València), *Nadal, flor cordial*, *El fang i l'esperit* (premi «València» de la Diputació), etc. Per bé que no es prodigava en concursos, va obtenir la Flor Natural als Jocs Florals de Lo Rat-Penat (1929) i al certamen literari de Castelló (1955). La producció en vers de

Carles Salvador va retre tribut, en part, a l'avantguardisme, com a una exigència de l'hora; però posteriorment es purificà en un clar lirisme intemporal. Fet i fet, es tracta d'una obra sobressortint en el panorama de la poesia valenciana.

Carles Salvador va escriure, de 1915 ençà, nombroses narracions: *La dragomana dels déus*; *Barbaflorida, professor*; *El maniquí d'argila...*, que demostren una acusada originalitat. També són suggestius el seu *Elogi del xiprer* i el seu *Elogi de la vagància*. Per tot això, en parlar de la prosa valenciana, no es pot prescindir de l'autor d'aquestes obres.

D'altra banda, escrigué per al teatre. No solament va estrenar alguna obreta sense pretensions; també donà a conèixer en una revista literària *Amb el títol que vullgau*, assaig dramàtic per a minories. Títols inèdits: *La pau dels pobles*, *El cuquet del cervell*, *La llei del cor*, *Raig de sol...*

Unes altres produccions de Carles Salvador són *Les festes de Benassal*, bon estudi folklòric; *El llibre de rúbriques de Benassal*, opuscle bibliogràfic; el pròleg, la selecció i les notes d'una *Antologia Llorentina*, etc.

I, sobre tot, Carles Salvador va dedicar la major part de les seues activitats a la fixació i foment de la llengua valenciana en un treball absolutament idealista i desinteressat. Va ésser un dels artífexs de l'acord ortogràfic signat a Castelló de la Plana l'any 1932. Quan, l'any 1936, va ingressar al Centre de Cultura Valenciana, dedicà el seu discurs a *Qüestions de llenguaatge*. Va publicar diverses obres de caràcter normatiu i pràctic per a ensenyar l'idioma dels valencians, entre els quals hi ha una *Gramàtica Valenciana* que ha assolit repetides edicions de milers d'exemplars. Va fundar els Cursos de Llengua Valenciana a Lo Rat-Penat, que varen arrelar ràpidament i que subsistixen amb un esperit de continuïtat veritablement extraordinari. I va ésser, en aquest aspecte, un mestre vocacional que, ple d'una autèntica modèstia, atenia tots els serveis pedagògics.

Després d'aquell període de gairebé quatre lustres de residència a Benassal, Carles Salvador, pensant més en els seus fills que en ell mateix, s'havia traslladat a una escola de Benimaclet, on va passar la part darrera de la seua vida. En aquella barriada va aconseguir el respecte i l'afecte que mereixia una persona sancera, un home complidor del deure, un ésser pletòric d'una

(Passa a la pàgina 8)

ELS CURSOS DE VALENCIÀ DE LO RAT-PENAT

Heus ací que el dret del poble a emprar la llengua materna —aquella que cada un va aprendre al temps de la seua més tendra edat, als braços de la dona que el va infantar— és un dret natural que cap constitució política del món s'ha permès prohibir i que la dràstica imposició de cap conqueridor, al través de la Història, ha intentat impossar. Mes quan aquesta iniciació de la llengua materna careix d'una escaient continuació a l'escola, quan el nen es veu obligat a iniciar, llavors, l'aprenentatge d'un idioma nou, el seu esperit sofreix una greu violència que deixarà tristes petjades, encara que no tinga cap manifestació exterior. Per açò la Unesco recomana a tots els països a ella adherits que l'ensenyança elemental i primària es done amb la llengua materna, aquella en què cada mare li parla al fill que d'ella és naixcut.

Aquesta és la situació de València i dels valencians. I davantejant-se a la opinió mantinguda no sols per la Unesco més tam-

bé pels més importants pensadors del món i per la força introntollable de la lògica, un mestre valencià —mestre de nens i mestre de valenciana i patriotisme—, Carles Salvador, va iniciar al Rat-Penat els cursos de valencià, per a suplir en lo possible l'ensenyament oficial del poble en la seua pròpia llengua. Algun dia el País Valencià sabrà retre a la memòria d'aquest home i de quants continuen incansablement una tan generosa tasca, l'homenatge que per la seua clarividència i el seu amor a la terra valenciana varen assolir.

ANTONI IGUAL UBEDA

ELS CURSOS DE LLENGUA VALENCIANA EN LO RAT-PENAT

Moltes són les coses que al llarg de vuitanta anys ha fet Lo Rat-Penat des de la seua fundació. De totes, dues en són més remarcables pel solc que han deixat i continuen deixant. Una, potser la més coneguda per la seua antiguitat, per la popularitat i la profunda arrel que té entre els valencians, és l'organització i l'acte dels Jocs Florals que anualment tenen lloc per la Fira de Juliol. L'altra, certament més moderna, no deixa de tenir, però, una categoria cada vegada més reconeguda: m'estic referint, com és natural, al Cursos de Llengua Valenciana, una de les tasques de reprimatínic de major empena que ha realitzat fins ara Lo Rat-Penat.

Des de la creació d'aquests cursets sota el magisteri de Carles Salvador en 1949 fins ara, molts centenars de bons valencians han tingut l'oportunitat d'arribar a conèixer bé la seua llengua materna, parlar-la i escriure-la correctament. Ja passà el temps, afortunadament, de l'anarquia idiomàtica, i tots aquells esforços encaminats a donar un caràcter normatiu a la llengua dels valencians, dins d'una línia pedagògica i sòlidament científica, obtindran sempre l'assentiment i l'ajud dels verdaders patriotes.

Es prompte encara per a veure l'abast del treball realitzat pels Cursos, millor dit, per tots aquells —protectors, directius, professors, etc.— que, desinteressadament i callada, porten avant tan gran i encoratjada empresa.

Solament el temps podrà donar demà la mesura conscient de tan excellent obra. El temps... i els valencians que de veritat senten per la seua llengua l'amor que un bon fill deu sentir sempre per les coses de la mare.

S. BRU I VIDAL

QUADRE D'HONOR

Els Cursos de Llengua Valenciana, en iniciar aquests FULLS, creu de justícia retre públicament l'homenatge perenne que sent vers les persones que formen el claustre de professors i que, amb llur abnegada i desinteressada dedicació, fan possible aquesta patriòtica labor cultural.

Són aquests:

Mn. Lluís Alcon i Edo.
P. Guillem Nicola, O. P.
Sr. Josep Albero i Garcia.
Sr. Vicent Ferris i Garcia.
Sr. Jesús López Sancho.
Sr. Vicent Martí i Miñana.
Sr. Ismael Rosselló Zurriaga.
Sr. Tomàs Sánchez i Pastor.

Igualment són mereixedors de figurar en aquest Quadre d'Honor els components de la Secció dels Cursos de Llengua Valenciana:

Sr. Ricard Sanmartí Bargues.
Sr. Francesc Soriano i Bueso.
Sr. Josep Me Cueco i Adrian.
Sr. Enric Soler i Godes.
Sr. Emili Beüt i Belenguer.
Sr. Enric Matalí i Timoneda.

EL BILINGÜISME DE VALÈNCIA

Es una realitat patent, indefugible, que el hui anomenat País Valencià és bilingüe. I no com a resultat de simples invasions lingüístiques, més o menys recents, sinó perquè l'antic Regne ja ho va ésser des de llur fundació.

Hem d'acceptar, doncs, aquesta realitat històrica, contra la que seria balder rebelar-se.

Que la llengua valenciana (com tota llengua) és una realitat ètnica viva, i com a tal evoluciona constantment, és una llei que se realitza fatalment al llarg del temps. Que ha tingut èpoques de màxim esplendor i altres de decadència, i fins que l'àrea del seu conreu ha estat determinada per límits fluctuants, són circumstàncies pròpies de la seua llarga història en la que ha estat coexistent dintre del nostre Regne.

Acceptades estes premisses, i tenint en compte el favor oficial que la llengua castellana ha fruit des de el segle XVIII, és ben remarcable l'esforç que nostra llengua privativa ha tingut que mantindre aquesta època, palessada per la persistent acció de nostra Renaixença.

El problema lingüístic que secularment està plantejat als valencians no és l'invasió del castellà, sinó la depuració de nostra pròpia llengua, preservant-la de la castellanització, rebujant

castellanismes i establint la sintaxi valenciana pròpia.

L'absorció d'una llengua per altra no s'ha produït, i és ben cert que no arribarà

CONCURS INFANTIL DE LECTURA

Enguany es celebrarà els dies 6 i 8 de juny, al nostre casal.

Esperem que el concurs de xics i xiquetes de 9 a 14 anys siga major que l'any passat. Aleshores foren 43 els qui prengueren part dels 50 inscrits. I que augmentarà igualment el número de mestres que inscriuen llurs deixebles. Especialment confiem que els mestres de les escoles públiques i privades de la ciutat i dels pobles que la volten, faran acte de presència i donaran al Concurs el relleu que mereix.

Els premis que s'atorgaran seran nombrosíssims i ja podem publicar els següents:

Extraordinari

Carles Salvador i
Regina dels Jocs Florals
Omnium Cultural
Beatriu Civera
Lisard Arlandis
Empar Soriano Pina
Editorial Sicània
Editorial L'Estel
Mestrat
Diccionari de la Rima
Banc de València
Senent i Micó
Successor de Vives Mora
Enric Villalonga Monforte
Marieta Beüt
Cursos de Llengua
Valenciana

I altres més que manquen d'ésser confirmats i que publicarem a la premsa diària al moment de fer la convocatòria.

jamai a produir-se en el nostre Regne, malgrat aquell favor oficial abans esmentat. Per allò aquell esperit de resistència cal transformar-lo en una conscient coneixença i estudi de lo nostre, per tal d'anar al renovament de la nostra llengua.

En aquest temps en que tot està en crisi i sembla que per a la nostra terra, este nostre País (com ara s'anomena, i que no és, ni deu d'ésser, sinó el nostre antic Regne) arriba l'hora de cercar la seua essencialitat, i crec que ben bé cal meditar en el problema de la seua llengua i la seua coexistència amb la castellana, dintre dels límits que la història i la geografia li han assignat al nostre Regne.

No és temps ja de cantar nostàlgicament les grandesses passades, ni de plorar elegies per l'esdevenidor, com tampoc de diatribes contra el nostre innat bilingüisme. És, sí, hora d'afermar la consciència de la nostra privativa personalitat, afermar-la en tots els seus aspectes: espirituals i materials, i ningun més cardinal que la llengua, la llengua que és esperit i és forma; ella ens conserva el passat, ens relaciona en la vida vigent i és, aiximateix, la promesa del pervindre, ço és: la perdurança de la nostra essencial personalitat.

LLUIS GUARNER

LLENGUA I CULTURA

Allò que caracteritza més una llengua és la seua cultura; allò que caracteritza més una cultura és la seua llengua.

Son correlatives i es completen, i una sens l'altra hi roman mancada fins el punt d'arribar a ésser desfigurada, obscurida i àdhuc desconeguda, com passa amb les cultures primitives, especialment les prehistòriques, les quals, mancades de llengua pròpia, manquen aiximateix d'escriptura, i de personalitat en conseqüència, i tenen de prendre denominacions de les deixalles materials, freqüentment, sens ànima, com, per eixemple, Cultura del vas campaniforme.

La llengua és la part més elevada de la civilització d'un poble; elevada i necessària, puix que perduda la llengua el poble desapareix ofegat i xuclat per la llengua que el domina.

La llengua representa el geni d'un poble; és la seua manifestació més genuïna

i elevada, és la seua credencial, la seua raó d'ésser culte; i perduda la llengua el poble passa a la categoria d'una ombra d'allò que fon per esfonsar-se al norrés.

Un poble que vol sobreviure i viure i curar de la seua existència i fer sentir la seua presència al món de la cultura ha de cultivar la seua llengua: acaronar-la, elevar-la al cim, defendre-la! si vol ésser, si vol viure, si vol que se'l respecte.

Per això els valencians devem treballar per viure i contribuir a la vida de la nació que integrem; devem distraure'ns per a des cans del treball; sobre tot, però, devem curar i perfeccionar la nostra llengua, perfeccionar la nostra escriptura, per alçar el cap ben amunt per contribuir a que siga tan bona i bella i rica com la que més al món; tan elegant i sonora com fon altra hora al nostre Segle d'Or, com encara a molts pobles persistix; i tan rica com la més rica per a omplir d'escrits i de llibres el nostre món a tot arreu i... perquè se'ns respecte!

NICOLAU-PRIMITIU

ELS CURSOS

Com ja havem dit en altra secció d'aquest FULL, el 16 de juny es clausura el curs 1962-63.

I el dia primer de juliol començarem el curs d'estiu.

Els cursetistes del 62-63 podran seguir enviant exercicis a correcció i els que hagen de començar poden aprofitar l'estiu per a iniciar els estudis.

Els nostres cursos són gratuïts. Tots poden i deuen ser cursetistes, independentment de pertanyer a l'Agrupació d'Alumnes dels Cursos de Llengua Valenciana, qual inscripció és voluntària.

Per a fer els cursos de llengua valenciana no cal més que manifestar-ho en la Consergeria de Lo Rat-Penat o escriure als Cursos de Llengua Valenciana, Lo Rat-Penat, Pl. Manises, 3, València, i adquirir la Gramàtica Valenciana, de Car-

les Salvador, 3.ª edició, de venda a llibreries o a Lo Rat-Penat.

Nosaltres lliurem gratuïtament el paper per a fer els exercicis i un sobre per a què els envieu a correcció.

Tots quants vullguen estudiar als nostres cursos deuen tindre en compte que el Vocabulari valencià-castellà, de F. Ferrer i Pastor, editat per «Sicània», al preu de 40 ptes., els serà molt útil.

* * *

Els cursetistes que han completat els exercicis de la Gramàtica i desitgen perfeccionar i obtenir Títol de Professor deuen demanar-nos:

Qüestionari de la revàlida (preu, 30 ptes.).

Conté tots els exercicis que s'han de fer per a poder mostrar amb orgull als

familiars i amics el Diploma de Professor de Llengua Valenciana. A més un Apèndix-ampliació dels coneixements adquirits en els Cursos.

* * *

Ser cursetista és ser valencià de selecció. Demuestra amor a la terra, inquietud cultural i no ésser analfabet del propi idioma.

Nostra tasca és la de formar generacions de valencians conscients de nostra personalitat per a lograr el redreçament cultural i econòmic del Regne de València. Tornar a ésser el que forem, però d'acord amb el temps i les circumstàncies actuals. I el millor i més principal mitjà és aprendre a escriure correctament la llengua valenciana. Els Cursos de Lo Rat-Penat ho posen al vostre abast i no cal més que poseu voluntat i amor a la terra en què vàreu néixer.

Inscriuiu-vos als Cursos de Llengua Valenciana. Us esperem!

GEOGRAFIA

El Regne de València és, en general, prou desconegut; i entre aqueixa ignorància de les seues coses figura la de les característiques geogràfiques. És creença prou estesa que la terra valenciana és una plana immensa, sense cap alteració orogràfica. El nom de València sembla associat a dilatades hortes exuberants de vegetació, fèrtils camps plens de verdor, tarongerars rebllits de daurats fruits.

S'ha anat generalitzant ja massa aquest tòpic. El prestigi que València ha assolit arreu del món, pels seus selectes productes agrícoles, fa que el seu nom siga sinònim d'un jardí, tot pla. I el fet de que la majoria dels que visiten el Regne de València, viatgers i turistes, el recorreguen generalment per la zona costera mediterrània, pels plans de Vinaròs, la Plana, l'horta de València, la Ribera, l'horta d'Alacant i l'horta d'Oriola, contribueix a confirmar aquesta idea, originant que es tinga un concepte equivocac de la geografia valenciana.

El Regne de València és eminentement muntanyós, i les zones planes representen una part relativament petita. Cal dir com les muntanyes envaïxen per complet les comarques nòrdiques dels ports de Morella i del Maestrat, com alcen una immensa barrera per ponent, separant de Castella, com els alts cims s'eleven per la serra alcoiana, com produeixen les asprors crevillentines. I com una Penyalgosa cerca el núvols a 1.814 metres d'altitud, i una Aitana s'eleva a 1.558, i un Espadat a 1.041, i un Martés a 1.085, i una Safor a 1.018, i una Mola d'Ares a 1.317, i un Montcabrer a 1.385...

I cal tindre present que moltes de les altures valencianes ho són efectivament amb els metres que s'assenyalen com a cota, perquè s'alcen vora la costa, quasi des del nivell de la mar. Ascendir a elles representa pujar tants metres com la seua altitud, perquè altitud i altura, expressions distintes, en la terra valenciana algunes vegades resulten quasi equivalents.

El Regne de València no és un privilegiat terreny de planes i hortes, on la vegetació produïx per tot arreu abundants collites; si té una gran potencialitat agrícola es deu principalment al tre-

ball de l'home, a la tenacitat i esforç dels actius llauradors. Lloem l'esforç d'aqueixos hòmens i admirem-los.

Hi ha zones d'hortes de conreu intensiu, mes també es troben nombrosos terrenys esquerps, sense admetre cap conreu, i moltes contrades on la neu és usual tots els hiverns.

Malgrat açò, la meravellosa varietat policroma de les comarques és interessant. No manquen les suggestives ondulacions de les costes, les magnífiques fites que són el Penyal d'Ifac i el tòmbol de Peníscola, o l'encantador encant de l'Albufera.

¡Quanta gent hi ha que desconeix l'existència d'importants salines i de boscs frondosos en terra valenciana!

E. BEÛT I BELENGUER

NOTICIES

CLAUSURA DEL CURS 1962-63

Diumenge 16 de juny a les 11'30 hores del matí, al Saló de Regines celebrarem l'acte de clausura dels Cursos 1962-63.

Es donaran els premis del Concurs Infantil de Lectura i els Diplomes dels Cursos Oral i per correspondència i Títol de Professor als deixebles que els han merescut.

Pronunciarà una conferència l'il·lustre Professor, Catedràtic de la Universitat de Barcelona i Director de la Biblioteca Central de Catalunya, Sr. Felip Mateu i Llopis, sobre el tema: «Estil literari dels documents i formularis diplomàtics durant els segles forals».

L'acte serà un dels més importants celebrats en tot el Regne en el curs acadèmic, i recomanem molt als

cursetistes no deixen d'assistir a rebre el Diploma i premi, donant relleu amb llur presència a tan solemne sessió.

Finalitzada aquesta, celebrarem l'acostumat dinar de germanor al que assistixen professors, cursetistes i personalitats presents a la clausura del curs. Tindrà lloc al «restaurant Terramar (platja) i el preu és de 100 pessetes, podent retirar les tarjes en la Secretaria de Lo Rat-Penat o bé, els residents a fora de València-ciutat, poden escriure a la Secretaria dels Cursos i els reservarem la tarja.

Per tal de la millor organització, preguem no deixen per a última hora el retirar la tarja o demanar la reserva.

CORRESPONDENCIA

Tots els cursetistes que desitgen d'establir correspondència amb altres, poden comunicar-nos llur desig i ens interessarem a facilitar les adreces.

Serà una bona oportunitat per a practicar la redacció en llengua valenciana, fer coneixença i amistat amb persones de semblants inquietuds, canviar informacions sobre problemes culturals, artístics, etc., de les respectives poblacions.

Anim, cursetistes: al pròxim FULL confiem a donar una llista abundosa.

JOCS FLORALS

Es notable l'important augment dels premis i llur quantia. N'hi han de 25.000, 15.000, 10.000 i 5.000 ptes. Els temes inclouen: història, economia, agricultura, arquitectura i son fixos, el que faciliten a l'estudiós per a poder escriure treballs de gran vàlua sense l'angoixa de la manca de temps.

Havem de fer present que els Cursos de Llengua Valenciana han dotat amb 5.000 pessetes, en homenatge al seu creador i director, el premi «Carles Salvador». El tema és un llibre de lectura per a infants (primer grau).

COL·LABORACIÓ

Com dèiem en «Propòsit», aquests FULLS seran allò que vosaltres, cursetistes, voldreu que siguin. Els FULLS són vostres i per a vosaltres. Han d'ésser el mitjà d'expressió de les vostres inquietuds culturals i del vostre pensament en relació amb el redreçament de la personalitat valenciana.

Nosaltres llancem al vent aquests FULLS i heveu d'ésser vosaltres qui els escrigau. Vosaltres, amb vostra col·laboració, que en aquestes línies us demanem, heveu de fer possible la continuïtat. Aquesta col·laboració podrà tractar dels temes següents: Contes, poesia, història, teatre, geografia, pintura, costums, dances i festes locals, música... En fi, tots aquells temes que trobeu interessants, tant de creació com referits a fets dels vostres pobles o comarques.

Considerem molt interessant allò que tracte de costums típics sobre naixements, batejos, combregars, casaments, festes, commemoracions religioses, etc., tal com es celebren avui o com es celebraven abans.

Recomanem, com a molt necessari per a estudis posteriors, que els cursetistes arrepleguin i ens envien el lèxic de les labors agrícoles o dels oficis i instruments propis,

referits a cada poble o comarca, així com refranys, cançons, etc.

Nosaltres procurarem de donar cabuda a vostra col·laboració a mida de l'espai disponible, i esperem que al pròxim FULL ja podrem publicar els primers treballs.

AVIS IMPORTANT

Per a poder prendre part en totes les seccions dels FULLS és condició precisa ésser inscrit a l'Agrupació d'Alumnes dels Cursos de Llengua Valenciana.

La quota anual és de 25 ptes., que podeu abonar a metàl·lic o enviant segells de correu, bé en un o més terminis.

Tots aquells cursetistes que no hagen efectuat l'inscripció deuen escriure a Secretaria dels Cursos de Llengua Valenciana, Lo Rat-Penat, Pl. Manises, 3, València, i seguidament els enviarem el Bulltetí d'inscripció.

Aquest primer FULL l'enviem a tots els cursetistes, passats i presents, però advertim que els següents números solament tindran dret a rebre'ls aquells que hagen estat inscrits a la dita Agrupació.

Per tant, esperem que tots els que encara no s'han inscrit ho faran tot seguit, per tal de poder gaudir els avantatges que tindran els que pertanyen a l'Agrupació d'Alumnes dels Cursos de Llengua Valenciana.

CARLES SALVADOR *(Ve de la pàgina 3)*

bondat que li vessava inestroncablement del cor; aquell cor que va deixar de glatir el dia 7 de juliol de 1955.

A la casa on va nàixer Carles Salvador hi ha una làpida commemorativa. A Benimaclet hi ha un carrer amb el seu nom. Però el millor homenatge que poden fer-li els valencians és imitar les seues virtuts.

ALMELA I VIVES

CONSULTORI

En aquesta secció contestarem les consultes que ens facen els cursetistes.

Aquestes consultes esperem que siguin, principalment, de caràcter lingüístic o siga, de temes relacionats amb les lliçons i sobre els dubtes que puguen tindre en resoldre els exercicis.

Naturalment, també esperem de poder contestar temes literaris, històrics, de ciències, artístics, etc., però, insistim, la finalitat principal és la divulgació gramatical de la nostra llengua.